

Verleden, heden en toekomst van onze Congo-werking

JOERI MEYNEN EN GUST VAN DONGEN

In Brandpunt 5 stonden we stil bij het seminarie voor vakbondsmilitanten dat we in Congo volgden. Een volgende keer geven we een uitgebreid verslag over de gehele reis. In dit nummer vertellen we hoe onze gezamenlijke geschiedenis ontstond en hoe de toekomst eruit ziet.

We starten in de vorige eeuw. Het Wereldvakverbond van de Arbeid (het WVA, dat later het Internationaal Vakverbond werd) en het Wereldvakverbond van het OnderwijsPersoneel (het WVOP, dat later integreerde in Education International) boden veel hulp aan 'landen in ontwikkeling'. Congo had na de onafhankelijkheid van 1960 en het dictatoriale regime van Mobutu een vreselijke neergang gemaakt. Alle hulp en ondersteuning waren wenselijk. Van zodra Mobutu genoodzaakt was de deur een beetje open te zetten, nam het ACV een initiatief om met een erg ruime delegatie op bezoek te gaan. Voor CCPTO, dat later met CVMNO en CURO tot het huidige COC fuseerde, maakte Gust Van Dongen daar deel vanuit. Hij bouwde de contacten uit met CSC Enseignement, de onderwijscentrale van de Congolese zuster vakbondsorganisatie.

Het begon met seminaries

Regelmatige bezoeken leidden in 2006 tot het initiatief van COC en COV om per Congolese provincie twee afgevaardigden uit te nodigen voor een groot nationaal syndicaal onderwijsseminarie in Kinshasa. Het was een enorm succes. In 2008 vond een provinciaal vormingsseminarie plaats in Kananga. Het seminarie bracht ons in contact met Mpokolo wa Muyo, een

organisatie voor dakloze mishandelde kinderen, straatkinderen, verkrachte kinderen ... Hun opzet is de kinderen op de een of andere manier opnieuw een kans te geven en hen weer een warme thuis te bieden bij (verre) familie of in andere gezinnen. Materiële hulp bleek sowieso meer dan welkom.

Solidariteit vormde ook bij ons ooit de basis van wat nu stevige vakorganisaties zijn

We leerden het land van binnenuit en beter kennen. Er is weinig formele economie, maar des te meer informele economie: ruilhandel door her iets te kopen en het der weer te verkopen met een luttele winstmarge. Wij zagen een groep markt-vrouwen samenwerken onder de titel 'femmes solidaires'. Ze werken samen om 'georganiseerde' informele economie om te buigen tot economisch rendement om gezinnen van voedsel te voorzien. Een klein percentage van de opbrengst werd in een *caisse de solidarité* gestopt om bij ziekte of overlijden de getroffen families een beetje te ondersteunen. Die solidariteit vormde ook bij ons ooit de basis van wat nu stevige vakorganisaties zijn. We legden contacten en sindsdien bezorgen wij hen bruikbare kleding, keukenmateriaal ...

De sociale school leidt op

In 2009 was Lubumbashi, in de provincie Katanga, aan de beurt voor een seminarie. Daar waren ondertussen, samen met ACW, ACV, WSM de stevige fundamenten gelegd voor een heuse sociale school.

In 2013 volgde in dezelfde provincie een tweede seminarie in de mijnstad Kolwezi. COC en COV namen er in Lubumbashi deel aan de uitreiking van de eerste diploma's van de sociale school. Sommige afgestudeerden gingen meteen aan de slag en richtten het ene na het andere project op, om de lokale bevolking te sterken. Een aantal onder hen richtte *centres de formation* op, met onder andere computercursussen. Het nodige materiaal proberen wij mee te verzamelen.

En nu verder ...

In 2019 vierde de sociale school haar tienjarig bestaan. COC en COV organiseerden opnieuw een goed bijgewoond seminarie. Over het verloop van het seminarie in 2023 lazten jullie eerder in Brandpunt.

Het is duidelijk dat de COC-Congo-werking haar vruchten afwerpt, ook al lijken het vaak druppels op een hete plaat. Het is even duidelijk dat we niet alle lokale (andere) projecten persoonlijk kunnen blijven steunen. Als we democratisering en emancipatie écht *au sérieux* nemen, moeten we ook durven loslaten, maar onze Congolese onderwijscollega's blijven we in elk geval ondersteunen ...

